

uzeo je Dolfo Jelusić, i zadovoljio podpušnico sa jićem i sa pićem i sa podvorbom.

Koli moralni tali materijalni uspjeh proslave bio je upravo sjajan, te za Kastav i njegove prijatelje dičan.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Štrajk zidara u Puli prestao. Nakon dva i pol mjesecnog krznanja prihvitali su se zidari u Puli prošle subote opet rada. Štrajk je prestao pod čestnim uvjetima zidara i poslodavaca, tako da nema ni pobjeditelja ni pobijedjenih, ali mnogo ranjenih t. j. jako oštećenih na jednoj i na drugoj strani u materialnom pogledu.

Izlet u Medulin odgodjen. U prošlom broju najavljeni izlet uz Medulin u nedjelju, neće se obdržavati ove nedjelje. Odbor Sokola nas umoljava, da javimo, te se taj izlet za sada neće obdržavati, ali svakako neće proći dugo da će se moći obdržati sa većim sjajem i sluvjem.

Crnogorski kralj u Puli. U subotu bio je u Puli sa svojom jahtom „Rumija“ crnogorski kralj Nikola. Došao je iz Rieke-Opalje. Razgledavši Brionske otiske u subotu posjele podne odputovao je u nedjelju jutrom u Trst odakle je pošao u Mлетke. U njegovoj pratnji nalazi se dvorski knežević Dr. Perošić, majori Tomanović i Gjurković, tajnik Živković i osmoro sluga.

Japanci u Puli. Od četvrtka do nedjelje boravile su u našoj luci dvije japanske ratne ladje. Te dane sretalo se na puljskim ulicama na svakom koraku skupine japanskih vojnika. Vrlo karakteristični tipovi, malenog uzrasta, a svaki sa staklenom bocom o ramenu, punom kuhanoj čaja, kojeg bi usred ulice iz boce pili. Inače su se vojnici ponašali vrlo pristojno i trijezno, te nije bilo vidjeti da koji od njih galan ili se valja ulicom. — U nedjelju odputovali su u Maltu, odakle će kroz Suečki kanal u Japan.

Narodni darovi. Prigodom odlaska br. Bjelića a na predlog F. Milića sakupljeno je među nekojim puljskim sokolusima za Družbu K 5·20. — G. Anton Udovičić daruje za hrvatske škole u Puli K 25 — prigodom namirenja svog zajma u Posušjinci. — Živili i našti nasljeđenika.

Kolodvorska gostionica u Kansanaru imade je iznajmljiti već 1. decembra o. g. dočinio i 1. novembra eko se u tđ doba nadje sposoban i pripravan molitlj.

Odnosnu molbu valjano biljegovano sa ponudom godišnje najamnine treba odpremiti ravnateljstvu c. k. državnih željeznica u Trstu.

Javna dražba Na občinskom glavarstvu u Kansanaru staviti će se dne 30. o. m. na javnu dražbu gradnju ceste Sošiči-Lim. Ponude prima se pismene i ustne. Radnja je procijenjena na K 36.000. Položiti valja jamečinu u iznosu od 19% proračunane sveste. Nacrti i troškovnik nalaze se u obč. uredu.

Voloski kotar:

Iz Mošćenica nam piše: Već više vremena niste u Vašem cijen. Istu donesli nikakove vesti iz našega mjesta kao da nema kod nas nikakvih novosti a kad tamo imao bili Vam javiti toliko toga, ali ču se za danas ograničiti samo na najvažnije i to samo u kratko.

10-godišnjica Hrv. Čitaonice u Mošćenicama navršila se je 25. prosloga inje-seca pak će buduće nedjelje biti zabava kao spomen-slava, kojom će se prigodom okupiti sve što je posteničeg i boljega kod nas.

Osnovanjem pučkog društva „Sloga“ u Mošćeničkoj Dragi dne 3. ov. m. ispunila se je davna želja i potreba Drage i okolice te će tako i onaj dio našega naroda a osobito mladiji imati svoje sastajalište, svoju čitaonicu i knjižnicu, pa će tako i oni živiti drugim životom i pokazati svetu da nisu ostali i da neće ostati zadnji i guri od drugih. Novomu društvu želimo dug i sretan život na korist i presečenja naroda.

Glavna godišnja skupština društva za poljopršavanje mješta u Mošćeničkoj Dragi obdržavat će se u nedjelju dne 17. ov. m. oko 3¹/₂ sata poslije podne. Tom će prigodom članovi doznati što i kako je to mlado društvo poslovalo u ovo kratko vrieme sto obстоje. A čut će se također što i kako će se u budućoj godini poslovati. Nadamo se da će sva:oga člana obvezeliti, kad će čuti, kako je društvo lako napredovalo.

Našo pučko školo dobivaju ove godine dvije nove mlade sile i to u Mošćenice dolazi gdje Jurinčić a u Dragu gdje Šušić. Tako će i jedna i druga škola imati po dvije učišće sile. Kolike li razlike od danas i pred dvije godine u tomu. Pred dvije godine za cielo župu 1 učitelj a danas 2 učitelja i 2 učiteljice.

Zahvalni moramo da budemo g. nadzorniku na tomu, jer su školom dolazi prema k nama prosvjeta, napredak, probuđenje i sve što je dobro i pošteno.

Gradnja mula u Mošćeničkoj Dragi ljepe i brzo napreduje tako da će već ove godine biti dobar dio gotov. Ali da čujete kritiku domaćih vještaka ovrhu načela. Te grozno prolaze austrijski inzumi! A imaju i pravo ti domaći kritičari, jer će zbilja biti mrsava pomećeno ovim mukom. „Pa horac bit će dobro“, govore ljudi, „ali po buri i jugu nikako!“

Porečki kotar:

Trgovcem sa grožđjem i vinom daje se ovim do znanja, da se daje u najam klobuha držbine škole u Ferenci kod Vizinade (Istra). Posto u tom kraju se pokaže ljepe berbe, ako bi koji trgovac 2. bio doći sakupljati vino i grožđje u ovom klobuku neka se obrati na g. Matu Benkovića, trgovca u Ferenci, p. Vizinada (Istra).

Koparski kotar:

Narodno Polje kod Buzeta. Nova školsku zgradu ispod Buzeta sa čeliri poslovima (odješta) učiteljska stana uz nju, što sve tvori kratku „ulicu“, bit će do danas saslušati gotova ili bolje; gotova je.

Pred zgradama poprijek Polja uredjeno je ljepe široke ceste sa nasadjenim drvećem. Da ne budu štetovale kise ni vlagu, to se na gusto kanalizovalo. Rečena školska zgrada čeliri kućice za učiteljska stanovanja, pak „star“ N. Dom, te još tri nove kuće privatnika zametak je ovdje novom naselju, što ga diže narodna misao. Nasi občinari na čelu sa svojim glavarstvom ovim potihom podigli su sebi čest pokazavši time, da stope na visini vremena. Ljudstvo jedino žali, što se sagradilo natrag 15 godina novi zvonik i vodovod u Buzetu. Novi ljudi, nove misli i želje, ali pogreške se ne daju, bar ovakve, ispravljati.

Van iz okuženih istarskih građica, van u polje, u slobodu! To budi naima svima u Istri težnjom. Nasi „prijatelji“ talijanički nisu nas potrebovali, jer nas tjeraju iz grada sa „fora i ščavi“, pak eto nesto našega već se vani smjestilo, a slijediti mora još štota.

Nu naša občina posvetila je svoju skrbi i mjesnoj dvorazrednoj školi, za koju je preuređila zgradu bivše hrv. škole u Bu-

zeti ne štedeći troška, samo da ne bude prigovora. Tu će biti smjestena obala taj razreda i stanovi obiju učitelj. sili. Sada su obje škole svi razredi i svi učiteljski stanovi u obč. zgradama, čime se občina jednom za uvek rješila plaćanja stanari u najamnine; time je rješeno i učiteljsko pitanje na obće zadovoljstvo.

Dan blagoslova nove školske zgrade javit će se pravodobno našem občinstvu željom, da nas moguće brojno pohodi u taj dan kulturnog slavlja.

Razne primorske vesti.

K proslavi stogodišnjice blagopokojnoga biskupa Dobrile. Na posljednjem sastanku hrvatsko-slovenskih zastupnika na istarskom saboru, obdržavanom dne 4. o. m. na Drvaru, zaključeno bijaše gledi preslavje sluga dijaspore narodjenja velikog biskupa i redoljuba sredice:

Stogodišnjici rođenja blagopokojnog biskupa Dobrile imade se proslaviti u cielo; Istri, jedinstveno kao obće narodna spomen-slava, te su u svrhu preredbe te proslave imenovao odbor od 4 člana, koji ima o tom i s drugimi raspravljal.

Istog dana večao je pranečak pok. biskupa, župnik i narodni zastupnik gospod. Šime Červar u Pazinu s nekojim stoljetnjim velikog biskupa o tom, kako da proslave stogodišnjicu njegovog narodjenja. S tom gospodom imao se je sastati odbor izabran od narodnih zastupnika te skupno izgraditi program o toj proslavi.

Danas nam nije jošte poznato da li je došlo do skupnog sastanka i do izradbe kakvog programa, ali se nadamo, da će čitava naša Istra taj znameniti dogodaj složno i zajednički proslaviti.

Mi nećemo, da stupamo pred rudo, nuđemo da bi se uspostemi na biskupovo narodjenje i njegov blagotorni rad za naš narod u Istri, tunato proslavili zahvalnim spominjanjem njegovih delia na erkvenom i prosvjetnom polju, izdatim putke knjižice a o zivotisu i radu njegovom, javnim predavanjima, u svečanstvenim sjednicama, u crkvi kano i u školi, u občini kano i u čitaonici; nastavak Dobrilina rada u osiguranju sredstava za izučavanje narodne inteligencije: neprestano probudjivanje narodne svesti; promicanje rada za žup-pedarsku neodvisnost našega naroda u Istri.

Ni dan stogodišnjice sve institucije, u kojima vode riječ Ilevati, treba da se izkažu. Občine, drustva, novčani zavodi, gospodarske zadruge itd. treba da u svečanoj sjednici dudu odusku svome čestvostu te ustanove bar nesto kao stipendiju, podršku ili slično na uspostenu Dobrili.

u svim crkvama neka zvou objave narodnu slavu a svećenici neka zgradnim rječima pružaju narodu vužnost jubileja u svim školama neka isto učine učitelji. I tako svim narodni čimbenici neka doprinesu pravili što i koliko koji može.

Proslava ta nesmisne da bude skupocijanja jer bi se to protivilo životu i mistriju našeg velikog zemljaka, koji je skrovno živio i novčić po novčić spravljao u narodno dobrovitne svrhe.

Njegovu uspostenu moglo bi se možda ipak jednim neskupim spomenikom proslaviti koji narodni kipar ili umjetni klesar mogao bi iz tvrdog kamena izraditi pirmidu sa medaljonom u pokojnog biskupa, sada u isto postaviti na prikladnom mjestu na vrh Učke da od tamo biskup bdije nad svojim narodom.

Hrvatski grad vi imali bi proslaviti uspostavu na narodjenje prvog istarskog Hrvata, time da prozovu svoje ulice, trgovate itd. njegovim slavnim imenom.

Novo hrvatsko društvo u Trstu. Pisani iz Trsta: Dne 26. pr. m. bio je Lloydov parobrod „Wien“. Piccolo“ evđe prvi sastanak nekoliko hrvata, običava opširno opisivali svaki korač na koji su na tom sastanku zaključili, da se trgovacke mornarice, a osobito bi obično osnuje hrvatsko društvo u Trstu. Glavna opisivalo gradnju, porinuće i pokusaje novih

je svrha toga društva odrediti na okupu Hrvata iz Banovine, a osim toga će se prema razvoju društva osnovati pjevački i tamburaški zbor i razni sportski klubovi. Već kod prvog sastanka je bilo prisutnih Hrvata iz Banovine, kojih se do sada nije vidjelo u nijednom ovlašćenjem društva, pa s toga vidimo, koliko je važno da se naše ljudi drži na okupu, da mogu onda kod političkoga počreta, kao izbora i.d. biti na ruku i pomoći braći Slovencima grada Trsta. Izabran je privremeni odber od 5 lica sa predsjednikom g. Mir. Stiglićem, prokuristom podružnice „Croatie“. Društvo će se zvati „Strossmayer“.

Glavna skupština slovenske „Družbe sv. Ćirila i Metoda“ obdržavana je prošle nedjelje uz mnogobrojno sudjelovanje članova i prijatelja u redoljubnom Tržiću. Nakon pozdrava i odzvra podađe se skupštini na tamošnje groblje da izazvu počast pokojnom dobrotvoru g. Potku koji je ostavio „Družbu“ oko 180.000 K. Tuj je slavio pukovnika biranom riječ slovenski pisac g. prof. Hlešić.

U 11 sati obdržavala se skupština, koju je otvorio poduljin i vrlo zanimivim govorom predsjednik g. Šenković.

Iz blagajnkova izvještaja dozajemo, da je Družba imala 1.043.654 K prihoda, dokle preko mališun kruna; troškovi iznali su K 196.615, ostalo je viška K 847.037. Za buduć godinu imade „Družba“ izvještajno velik proračun i to za gradnju novih škola, samo u Trstu potrošili će preko 400.000 K.

Porinuće najvećeg trgovackog parobroda Austro-Ugarskoj. U subotu u 9 sati u jutro porinuće u more svečanju načinom sa hrvadigradilišta u Tržiću (Montalbon) na Goričkoj trgovacki parobrod parobrodarskog društva „Austro-American“ iz Trsta. Novomu parobrodu, koga okruši „Kai-er Franz Joseph“ kumovala je nadvojvodkinja Marija Josipa koja je stigla na gradiliste sa svojim sinovom nadvojvodom Maksom i sv. jošem sestrom nadvojvodkinjom Matildom. Parobradarsko društvo Au-tro-Americanu priredilo je za gostovanje iz Trsta posebni vlak i stavilo im na razpolaganje više parobroda. Radi toga je prisustvovalo porinuću veliko množstvo občinstva, p. najviše iz Trsta. Blagoslov parobroda obavio je gorički knez-nadbiskup Dr. Sedej uz mnogobrojnoj assistenciju svećenstva. Nakon blagoslova i nagovora predsjednika Austro-Americanu na nadvojvodkinju i odgovora ove srušen je parobrod u more uz obično klanjanje radnika i občinstva.

Iz toga blagajniva je knez-nadbiskup podpalinu novog ratnog križara „G“ koji će se tamo sagraditi. Po blagoslovu odpratiše dostojarstvenici nadvojvodkinju do kuke te se tada svi razidjose. Novi parobrod „Kaiser Franz Joseph“ mjeri u dužini 152 metra, u visini 62 stopne a u visini do palube 88 stopne.

Talijanski radikalni listovi prigovorili su, čim se je doznao, da će parobrod nositi njemačko ime Ni. Veličanstva, što talijansko (?) parobradarsko društvo krsti svoj parobrod njemačkim imenom. Taj bi prigovor bio opravdan kad bi ono društvo u istinu bilo samo talijansko, ali tomu nije tako. Javna je naime tajna da je u to društvo učušeno mnogo njemačkog novca i to iz njemačkog carstva, te vode već sada u tom društvu glavnu riječ Njemačke.

U ostalom oni listovi nebituju dosljedno jer sada ih više nebode u oči njemačkoj, te pričenja obične izvršavaju o svečanom porinuću bez ikakove opazke proti njemačkom imenu. Mi se tomu nećudimo i jer poznamo talijanske novinare iz Pri-

Austro-Amerikana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odlazak iz Trsta:

I. pruga za putnike Trst-New-York, tičuć: Patras, Palermo, Alžir*, parobrod: Argentina 16. septembra Almeria*)

II. pruga za putnike Trst—Buenos-Aires, tičuć: Split*, Gruž*, parob.: Francesca 21. septembra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane sveta.

Preuzimlje izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzovjom bez žica.

Za upute obratiti se na glavnog zastupnika za srednjou Istru I. Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Mollino Piccolo 21, II. (brz javi: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

* uvjetno.

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišćeno 2 K; bije 241 K; prav vrat poluvjetlo 280 K; bije 4 K; bije, poluhlasto 510 K; 1 kg najfinije, kao snieg bije, očišćeno 610 K, 8 K; 1 kg palubice, sivo 6 K; 7 K; bije, fin 10 K; najfinije prave poluhlastice 12 K.

Kod narudbe od 5 kruni franko.

Gotovi kreveti iz gustog crvenog, plavog, bulog ili žutog rankinga, pokrovac 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastukom, staki 80 cm dug, 38 cm širok, uspravljen i novim, sivim, vrlo trajnim palubadima preko 16 K; polu palubice 20 K, palubice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 350 i 4 K. Razmještanje se pouzećem potom od 12 K franko. Roba se zamenjuje ili uzmije natrag franko; ako se ne dopade vrata se novac. — **Cientci hadava i franko.**

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

A. THIERRY-a balsam

Jedino pravi sa zelenom duvnom kremom zaštita marke.

Zelenom zaštitom

svako patovanje, oponašanje + preprodaja drugih balzama sa zavaravajućim markom progoni ce kuzeno po snu i strogi kazni. — Dječju rigrorno, ljevkovo kod svih bolesti organa dusalja, katalja, izbačivanja, promjnosti, katarata grla, prostoje, bolesti pluća + specijalno kod influence, bolesti telovida, upale jetre i sluzene, pomjicanja stolice, zaboljeće i utrošni bolesti, trpanja zglobova, opeljina, kožnih bolesti itd. 12 2 ili 6 1 ili 1 vel posreba boce K 5/60

Thierry-eva centifolijska mast

sigurna i stalna ljevkotina, delovanja kod rana, oteklina, valjeda, opala, abcesa odstranjuje svu stran ljevku, koja su dola u tijelo pa često predstavljaju operacije, koje su teška sklopate, ljevkova kod poj. lako starih rana, 2 pravde ruge K 3/60. — **tekuća ljevka „A. Thierry-e“ + PREGRADNI Hrvatska.** — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekaru, drogeriju.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVNI

uljarični strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najfinijim izradjeni, priredjeni za svaku cilj.

Mnoga poduzeća po nama uređena u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev badava i bez poštarine od

tehničke poslovnicu

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za svu obrtničku i industrijsku poduzeća.

Dopravljanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

THOMASOVKO BRAŠNO

Pošto se u zadnje vrieme često nude na prodaju troske nikakve vrednosti za Thomasovo brašno, kod kupovine treba paziti na brašno od Thomasove troske, na olovu i napis na vreći.

THOMASOVKO BRAŠNO, marka Zvezda, prodaje se uz jamstvo od naših zastupnika

HERMAN TURECK & CO. — TRST, via Sanità br. 8.

Ponude sa izvornim cienama dobiju se odmah na zahtjev.

DRUŠTVO PROIZVODNJA THOMASOVIH FOSFATA,

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravništvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. jula do 30. oktobra 1911.

Pruga: Punat-Krk-Rijeka.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.</p